

پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی قزوین دانشگاه علوم

دانشکده بهداشت

پایان نامه

جهت اخذ درجه کارشناسی ارشد رشته مدیریت خدمات بهداشتی و درمانی

عنوان:

رابطه بین فرهنگ ایمنی بیمار با سطح استرس شغلی در پرستاران

بیمارستان‌های دانشگاه علوم پزشکی مازندران ۱۳۹۵

استاد راهنما:

دکتر سعید آصف زاده

استاد مشاور:

دکتر روح اله کلهر

نگارش:

محمدتیر

شهریور ۱۳۹۶

چکیده:

مقدمه: توجه به ایمنی بیمار جزو حقوق اولیه و امری ضروری در ارائه خدمات درمانی است و عدم رعایت آن آسیب های جبران ناپذیری ایجاد می کند. از عوامل موثر بر عملکرد افراد در سازمان ها استرس می باشد که سلامت آن ها را در نیز در معرض خطر قرار می دهد. هدف از این مطالعه بررسی رابطه بین فرهنگ ایمنی بیمار با سطح استرس شغلی در پرستاران بیمارستان های دانشگاه علوم پزشکی مازندران در سال ۱۳۹۵ می باشد..

مواد و روش کار: مطالعه حاضر از نوع کاربردی و توصیفی-تحلیلی است که بصورت مقطعی در بیمارستان های وابسته به دانشگاه علوم پزشکی مازندران در سال ۹۵ انجام شد. نمونه آماری ۳۸۰ نفر از پرستاران شاغل در این بیمارستان ها بودند که به روش طبقه ای چند مرحله ای انتخاب شدند. ابزار تحقیق پرسشنامه های استاندارد استرس شغلی استاینمترز و پیمایش فرهنگ ایمنی بیمار در بیمارستان (HSOPSC) بود. پس از جمع آوری، داده های پژوهش با SPSS23 و روش های آماری توصیفی و تحلیلی (پیرسون، ANOVA , T. STUDENT) مورد تحلیل قرار گرفت .

یافته ها: یافته های پژوهش نشان داد که ۷۵ درصد پرستاران استرس متوسط و بالاتر از آن را تجربه می کنند. از بین ابعاد مختلف فرهنگ ایمنی، بعد یادگیری سازمانی با نمره ۷۲/۵٪ بیشترین نمره و بعد تبادل و انتقال اطلاعات با نمره ۲۴/۵٪ کمترین نمره را به خود اختصاص دادند. میانگین ابعاد فرهنگ ایمنی در این مطالعه ۵۱/۵۲٪ بود. یافته های حاصل از آزمون همبستگی پیرسون نشان داد که بین استرس و دو بعد پاسخ غیر تنبیهی در قبال رویداد خطا و تبادل و انتقال اطلاعات رابطه معنادار و معکوس و بین استرس با سایر ابعاد فرهنگ ایمنی رابطه معنی دار و مستقیم مشاهده شد ($P \leq 0/05$).

بحث و نتیجه گیری: یافته ها نشان داد سطح استرس شغلی متوسط در پرستاران بالاترین آمار را داشت و میانگین ابعاد فرهنگ ایمنی در حد متوسط بود. همچنین استرس شغلی در پرستاران با فرهنگ ایمنی بیماران ارتباط دارد و می تواند روی آن موثر باشد. ایمنی بیمار باید به عنوان یک الویت استراتژیک برای مدیران ارشد نظام سلامت کشور قرار گیرد. به منظور ارتقای ایمنی بیمار، مدیران باید به ارزیابی فرهنگ ایمنی در سازمان های ارائه دهنده خدمات سلامت مانند بیمارستان ها اهمیت ویژه ای دهند.

کلید واژه ها: استرس شغلی، پرستاران، فرهنگ ایمنی بیمار، بیمارستان های مازندران

Abstract

Introduction: Paying attention to patient safety is a basic right and a necessary issue in providing medical care, and failure to observe it leads to irreparable damages. One of the factors affecting the individuals' performance in organizations is stress which also endangers their health. The present study aimed to examine the relationship between patient safety culture and levels of job stress among the nurses working in the hospitals affiliated with Mazandaran University of Medical Sciences in 2016.

Method: The present study was an analytical descriptive investigation that was carried out using a cross-sectional method in the hospitals affiliated with Mazandaran University of Medical Sciences in 2016. The study sample consisted of 380 nurses working in those hospitals. They were selected by a multistage stratified sampling method. The study instruments were Stinemetz Standard Job Stress Questionnaire and Hospital Survey on Patient Safety Culture (HSOPSC). After the required data were collected, they were analyzed using descriptive and inferential statistical methods (Pearson, T. Student, and ANOVA) through SPSS 23.

Results: The results of the present study showed that 75% of the nurses experienced average and high levels of stress. Among different dimensions of safety culture, organizational learning and handoffs and transitions obtained the highest and the lowest scores, respectively (72.5 and 24.5). The mean score of safety culture dimensions was 51.52. The findings of Pearson Correlation Test showed that there was a significant and reverse relationship between stress and two dimensions of safety culture, Non-punitive response to error events and Handoffs and transitions, and there was a significant and direct relationship between stress and other dimensions of safety culture ($p \leq 0.05$).

Conclusion: The findings showed that the average level of job stress between nurses were the highest and the mean score of dimensions of safety culture were moderate. Moreover, there was a relationship between job stress and patient safety culture among the nurses. Patient safety should be considered as a strategic priority for the senior managers of the health system. In order to enhance patient safety, managers should pay special attention to evaluating safety culture in organizations that deliver health service such as hospitals.

Keywords: job stress, nurse, patient safety culture, Mazandaran's hospitals